

Gemeente Edam-Volendam
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 180
1130 AD VOLENDAM

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		Z24134131	23 december 2024
Onderwerp	Doorkiesnummer	Bijlage(n)	
Afhandeling moties en stand van zaken onderhoudsplannen	J. Kaars (0299) 398 398	- 3 -	

Geachte leden van de raad,

Middels deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken van verschillende plannen voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en de afhandeling van verschillende moties die door de raad zijn aangenomen of door het college zijn overgenomen.

Beheer- en onderhoudsplannen

Inzake het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en afvalinzameling heeft de gemeente verschillende beheer- en onderhoudsplannen. Een aantal van deze plannen dienen in 2025 vernieuwd te worden. Dit zijn de volgende plannen:

- Grondstoffenplan
- Groenplan
- Openbare verlichtingsplan
- Baggerplan

In deze brief wordt de stand van zaken van de genoemde plannen weergegeven.

Grondstoffenplan

Voor het nieuwe grondstoffenplan 2025-2030 is op 21 november 2024 een themabijeenkomst geweest waarin mogelijke maatregelen en varianten zijn toegelicht. Na de themabijeenkomst zijn er veel vragen gesteld. Om de raad zo volledig mogelijk te informeren is er in overleg met de griffier afgesproken de beantwoording integraal via een aparte raadsinformatiebrief te doen. Op basis van een variantenstudie zal het grondstoffenplan vervolgens op 30 januari 2025 opiniërend worden besproken. U kunt dan met elkaar in gesprek over de kaders en de uitgangspunten van het plan. Per fractie is gelegenheid een mondelinge zienswijze te geven.

Groenplan

Voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen was de planning om 27 februari 2025 het groenplan aan uw raad aan te bieden. In dit groenplan zou, in het verlengde van de Omgevingsvisie, verdere invulling worden gegeven aan biodiversiteit en klimaatadaptatie. Hiervoor is extra budget nodig, maar dat is niet beschikbaar gesteld in de Programmabegroting 2025-2028. Naar aanleiding hiervan hebben we gekeken hoe het beheer en onderhoud in het huidige groenbeleidsplan 2020-2024 is omschreven en meegenomen. In het huidige plan worden ook voorstellen gedaan voor het uitbreiden van de biodiversiteit en het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte en wordt daar met het beheer en onderhoud rekening mee gehouden. Dit allemaal binnen het huidige beschikbare budget.

Het huidige Groenbeleidsplan 2020-2024 kan worden voortgezet en voor 2025 hoeft er geen nieuw Groenplan opgesteld te worden. Voor 2026 zal er wel weer gekeken worden of een nieuw Groenplan gewenst is als mogelijke onderlegger voor uitbreidingslocaties zoals De Lange Weeren of bedrijventerrein De Purmer.

Openbare verlichtingsplan

Net als bij het Groenplan was voor het nieuwe openbare verlichtingsplan extra budget nodig om o.a. een eigen voedingskabel aan te leggen. Dit budget is niet beschikbaar gesteld in de Programmabegroting 2025-2028.

In tegenstelling tot het Groenplan wordt er wel een nieuw openbare verlichtingsplan aangeboden omdat binnen het beschikbare budget belangrijke uitgangspunten vastgesteld dienen te worden zoals:

- Het toepassen van energiezuinige, circulaire, duurzame en smart verlichting toepassen bij nieuwbouw en projecten
- Het voorkomen van onnodig lichthinder voor bewoners, flora & fauna door de verlichting optimaal in te zetten
- Zorgdragen voor optimale verlichting bij oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers.

Het openbare verlichtingsplan zal op 27 februari 2025 oordeelsvormend en besluitvormend aan uw raad voorgelegd worden.

Baggerplan

Nu een definitief besluit genomen is over de wegenoverdracht met het HHNK is er ook meer duidelijkheid over welk binnenstedelijk water in beheer blijft bij de gemeente Edam-Volendam. Aan de hand hiervan wordt voor de komende jaren een nieuw baggerplan opgesteld. De planning is dit plan het eerste kwartaal van 2025 gereed te hebben.

Afhandeling moties

Tijdens verschillende raadsvergadering zijn er diverse moties door de raad aangenomen en zijn er moties overgenomen door het college. Hieronder informeren wij uw raad over de afhandeling van een aantal moties.

Motie losloopgebieden honden

In deze motie wordt het college opgeroepen om:

- Te onderzoeken welke plekken binnen de gemeentelijke kernen kunnen worden aangewezen als te omheinen losloopgebied en tevens de haalbaarheid van de realisatie daarvan te onderzoeken. Hiervoor behoort collegiaal overleg met de gemeente Purmerend tot de mogelijkheden. Zij hebben inmiddels ervaring met de realisatie van zogenoemde Honden Ontmoetingsplekken;
- Onderzoek te doen naar de haalbaarheid van het omheinen van bestaande losloopgebieden met bij voorkeur natuurlijke omheining dat wegvalt in de omgeving. Zodat honden en wandelaars/fietsers elkaar niet meer treffen en incidenten worden voorkomen;
- Wanneer er een alternatief is met dezelfde waarde, deze aan te wijzen als losloopgebied in plaats van bepaalde gebieden waar omheinen echt niet mogelijk blijkt;
- Zorg te dragen voor handhaving op de aanlijnplicht.

Uitvoering

Naar aanleiding van deze motie heeft er een onderzoek plaats gevonden naar de mogelijkheden per kern voor omheinde losloopgebieden voor honden en zijn de bestaande hondenlosloopplaatsen beoordeeld. Hiervan is een notitie opgesteld. Deze notitie is bij deze brief bijgevoegd.

Naar aanleiding van de notitie is in het GDO (gemeenschappelijk dorpsraden overleg) in september 2023 het verzoek neergelegd bij de afzonderlijke dorpsraden te bekijken in hoeverre in hun kern een omheinde loslooplek mogelijk c.q. nodig was. Verzocht is daarbij de uitkomst van dit verzoek terug te koppelen aan de assetmanager Flora & Fauna. Daarop is geen reactie gekomen. Navraag bij één van de dorpsraden (Hobrede) begin 2024 leerde dat die behoefte er niet is. Deels omdat het in een lintdorp moeilijk is een plek te vinden die centraal ligt en hondenbezitters waarschijnlijk zelf al de nodige locaties kennen die niet officieel zijn aangewezen.

Omdat het eerdere verzoek al meer dan een jaar terug is gedaan zullen we de dorpsraden nogmaals vragen of er behoefte is aan hondenlosloopplaatsen.

Motie toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen met een beperking

In deze motie wordt het college opgeroepen om:

- Het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen met een beperking door te laten werken in alle maatregelen van de Uitvoeringsagenda van het Mobiliteitsplan;
- Onder het verbeteren van toegankelijkheid valt ook het toegankelijk ontwerpen van nieuwe projecten, het meenemen van toegankelijkheid bij herinrichtingen als het aanpakken van knelpunten te scharen;

- Het toegankelijk inrichten van de openbare ruimte niet te beperken tot plekken rondom voorzieningen voor kwetsbare groepen, maar overal een basisniveau van toegankelijkheid toe te passen;
- In de bovenstaande projecten ervaringsdeskundigen en/of belangenorganisaties te betrekken die kunnen meedenken over toegankelijkheid vanuit het perspectief van mensen met een beperking.

In het verlengde van de motie is er door een aantal inwoners die slechtziend zijn een petitie ingediend om bij de reconstructie van de Julianaweg op een tweetal oversteekplaatsen de verkeerslichten te behouden.

Uitvoering

Inzake de ingediende petitie en de aangenomen motie heeft er een gesprek plaats gevonden met de indieners van de petitie over de voorzieningen voor blinden en slechtzienden bij reconstructies en met name de reconstructie Julianaweg. Uiteindelijk is er besloten om bij een tweetal oversteekplaatsen de verkeerslichten te behouden en extra voorzieningen voor blinden en slechtzienden aan te brengen.

Naar aanleiding van het constructieve overleg met de indieners van de petitie is vanuit de gemeente verzocht om een officiële vertegenwoordiging voor blinden en slechtzienden in te stellen waar de gemeente regulier overleg mee kan hebben en ook om advies gevraagd kan worden. De indieners van de petitie hebben positief gereageerd op dit verzoek en zullen dit verder oppakken.

Naast de vertegenwoordigers voor blinden en slechtzienden gaan we ook in overleg met de Seniorenraad. Zij vertegenwoordigen de oudere inwoners die minder mobiel zijn en weten waar ze tegen aanlopen in de openbare ruimte.

Tot slot wordt bij de inrichting van de openbare ruimte in de huidige situatie al rekening gehouden met inwoners die minder mobiel of slechtziend zijn, maar dit kan altijd beter.

Motie onderzoek naar aanbieden en hergebruiken van afvalstromen / grof vuil

In deze motie wordt het college opgeroepen om:

- een onderzoek in te stellen naar alle mogelijkheden (zoals inkoop van diensten en mede eigenaarschap) om - net zo als gemeente Waterland - aan te sluiten met het aanbieden van afvalstromen/grof vuil voor inwoners en bedrijven Edam-Volendam bij de nieuwe milieustraat + circulaire ambachtscentrum in de Baanstee-Noord;
- de raad op zo kort mogelijke termijn te informeren naar de mogelijkheden van samenwerking.

Uitvoering

Naar aanleiding van de motie heeft op bestuurlijk niveau overleg plaats gevonden met de gemeente Purmerend. Vanuit Purmerend is aangegeven dat men er voor open staat dat de gemeente Edam-Volendam ook gebruik maakt van de nieuwe milieustraat in Baanstee-Noord wanneer deze gerealiseerd is. De planning is dat deze nieuwe milieustraat + circulaire ambachtscentrum in 2027 open gaat.

De gemeente Purmerend heeft heel duidelijk aangegeven dat dit alleen met een dienstverleningsovereenkomst kan. Het gezamenlijk realiseren van de nieuwe milieustraat is voor de gemeente Purmerend geen optie.

Tevens heeft de gemeente Purmerend aangegeven dat de nieuwe milieustraat groot genoeg wordt om alle geplande uitbreidingen van het aantal woningen in Purmerend, Waterland en Edam-Volendam te faciliteren. Hier maakt ook de omvorming van het industrieterrein Julianaweg onderdeel vanuit.

Tot slot heeft de gemeente Purmerend een indicatie van het tarief per huishouden gegeven wanneer we als gemeente Edam-Volendam gebruik gaan maken van de diensten van de nieuwe milieustraat van Purmerend in Baanste-Noord in 2027. Dit tarief is € 43,41 per huishouden per jaar. Bij een verwacht aantal huishoudens van 16.125 in 2027 komt dit neer op ongeveer € 700.000,- per jaar.

Motie bewonersinitiatief kattentrappetjes

In deze motie wordt het college opgeroepen om:

- Een richtlijn op te stellen over welke vormen van kattentrappetjes of andere reddingsmiddelen in de omgeving passen (denk aan kleur, materiaal, afstand tot elkaar);
- Het plaatsen van reddingsmiddelen die voldoen aan de gestelde richtlijnen toe te staan en zo een bijdrage te leveren aan het voorkomen van verdronken huisdieren;
- Dit duidelijk te communiceren naar inwoners die een kattentrappetje willen plaatsen.

Uitvoering

Het aanbrengen van kattentrappetjes in de openbare ruimte is vergunning plichtig en dient dan ook een vergunning voor aangevraagd worden. Er is daarom een richtlijn opgesteld waar de kattentrappetjes aan moeten voldoen en hoe ze eruit moeten komen te zien. Omdat ze ook in het Beschermd Stadsgezicht Edam geplaatst kunnen worden, wordt voor dit gebied aangegeven waar dat mogelijk is. De richtlijnen en de locaties in het Beschermd Stadsgezicht Edam worden besproken met de Welstandscommissie.

Wanneer de richtlijnen voor de kattentrappetjes met de Welstandscommissie besproken zijn en de commissie advies heeft uitgebracht, zal de informatie over de kattentrappetjes op de gemeentelijke website gepubliceerd worden.

Motie esthetisch verantwoorde transformatiehuisjes in Edam-Volendam

In deze motie wordt het college opgeroepen om:

1. Te onderzoeken:
 - a. Of bij de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk een hoogwaardig en esthetisch verantwoord ontwerp van het transformatorhuisje gerealiseerd kan worden, waarbij er een mogelijkheid is voor aanpassingen aan de schil zodat er aansluiting is van de bouwwerken op de buurt waarin zij geplaatst worden (ter indicatie/bijvoorbeeld groen of bekleed met planten in het park of groengebied of voorzien van een (historische) afbeelding in het centrum van de kernen.
 - b. Of transformatorhuisjes zoveel mogelijk kunnen worden geïntegreerd in bestaande gebouwen of op discrete locaties worden geplaatst zodat de impact op het straatbeeld geminimaliseerd wordt. Bij nieuwbouw van wooncomplexen, scholen of kantoren kan bijvoorbeeld ruimte worden gereserveerd voor in pandige elektriciteitsvoorzieningen. Ook kan worden gedacht aan het onderbrengen van voorzieningen in andere technische ruimten;

- c. Of er betere controle/regie op de plaatsing van de transformatorhuisjes ingesteld kan worden (die momenteel vergunningsvrij zijn vanwege hun afmeting (3m x 3m)). Hierbij kan gedacht worden om:
 - i. een commissie in het leven te roepen die een adviesrol kunnen spelen aangaande de plaatsing, formaat en/of schil van transformatorhuisjes.
 - ii. Werkbare criteria te ontwerpen aan de hand waarvan de locatie en het esthetisch ontwerp van de energiehuisjes op meest gewenste manier kunnen worden ingepast.
 - d. Welke kosten hiermee gemoeid zijn of deze (deels) verhaald kunnen worden bij de energieleverancier en/of ontwikkelaar bij een nieuwe wijk.
2. De raad voor het einde van het jaar (2024) te informeren en/of een voorstel voor te leggen hoe de motie uitgevoerd wordt en binnen welke financiële kaders.

Uitvoering

Voor het plaatsen van de Middenspanningsruimtes (MSR) wordt een proces doorlopen om op een afgewogen manier deze in te passen. Deze inpassing is tweeledig: de exacte locatie in de straat, en de uitstraling van de MSR. De afwegingen voor de locatie zijn vastgelegd in een beslisboom (zie bijlage) en de afweging voor de uitstraling wordt bepaald aan de hand van de gekozen locatie. Er wordt vervolgens geparticipeerd met de direct omwonenden over wensen voor aanvullende esthetische elementen, zoals een wrapfolie of een haag.

1a. Inpassing Middenspanningsruimtes

Bij de inpassing van de Middenspanningsruimtes wordt het uiterlijk beoordeeld aan de hand van een afwegingskader. Elke locatie is maatwerk om de MSR zo goed mogelijk in de omgeving te passen. Het afwegingskader wijst uit welke toevoegingen aan het standaard uiterlijk van de MSR nodig zijn voor een goede inpassing. Zo maken we onderscheid per gebied voor de kleurstelling: buitengebied en Oud-Edam is dennengroen en de oude kom van Volendam is antracietgrijs. Daarnaast wordt er onderscheid gemaakt per omgeving. Als er een beeldkwaliteitsplan ligt of de HIOR van toepassing is, dan zal dit bepalend zijn in de uitstraling. Andere factor die een rol speelt is of de Middenspanningsruimte wel of niet uit het zicht is van een woning. Als de MSR door gebrek aan betere mogelijkheden in een zichtlijn van een woning geplaatst wordt, dan krijgt deze een hogere kwaliteit uitstraling door bijvoorbeeld de MSR te omringen met een haag.

Ten aanzien van de uitstraling is een MSR is opgedeeld in twee delen: de deuren en roosters, en de betonwanden. Hierbij zijn de volgende opties voor de uitstraling:

- Basisuitvoering met een bepaalde passende kleur voor beide delen.
- Een steenstrip uitvoering, waarbij het beton wordt bekleed met steenstrip passend bij de omgeving. Hierbij kunnen de roosters in de bepaalde passende kleur uitgevoerd worden. Hierop kan ook een afbeelding worden gewrapt.
- Een wrapfolie, muurschildering of graffiti kunst, waarbij het hele huisje als het ware bekleed wordt met een afbeelding naar keuze. De gemeente en bewoners kiezen wat er op komt te staan. Andere bewonersinitiatieven worden ook overwogen.

Zo komt er per locatie een voorstel voor het uiterlijk van de Middenspanningsruimte. Vervolgens stellen we deze opties voor aan de direct omwonenden die hun voorkeur kunnen aangeven.

1b. Middenspanningsruimtes integreren in bestaande gebouwen

Het integreren van een Middenspanningsruimte in een bestaand gebouw is zeer moeilijk en weinig kansrijk. Voor het integreren van een MSR in een bestaand gebouw is met name de geschiktheid van het gebouw van groot belang. Liander heeft hier specifieke eisen voor, zoals formaat van de ruimte, toegankelijkheid en constructieve eisen. Dit betekent dat een bestaand gebouw geschikt gemaakt moet worden voor de huizing van de MSR. Hiervoor dienen dan mogelijke aanpassingen gedaan te worden t.b.v. de constructieve veiligheid en toegankelijkheid. Naast het feit dat beschikbare gebouwen vaak niet in eigendom van de gemeente zijn brengen de aanpassingen ook hoge kosten met zich mee.

Het integreren van een Middenspanningsruimte in een gebouw is daarom eigenlijk alleen goed mogelijk bij nieuwbouw, zoals De Lange Weere. Hier kan het in pandig plaatsen van een MSR in het ontwerp van de wijk meegenomen worden.

1c. Betere controle/regie op plaatsing Middenspanningsruimtes

Op 15 mei 2023 heeft de gemeente Edam-Volendam met Liander de Samenwerkingsovereenkomst (afgekort SOK) ondertekend (zie bijlage). De partijen zijn overeengekomen samen een Nadere overeenkomst (NOK) op te stellen waarin verdere praktische afspraken vastgelegd worden. Deze wordt naar verwachting Q1 2025 opgeleverd.

Liander is voor het bepalen van zoekgebieden voor de Middenspanningsruimtes afhankelijk van met name technische eisen en haar verantwoordelijkheden om goede stroom te leveren aan haar gebruikers. Hierin worden twee processen onderscheiden bij Liander:

1. De buurtaanpak

Voor de buurtaanpak toetst Liander per buurt wat de energiebehoefte van de buurt voor de komende decennia wordt en wat de capaciteit is van het huidige energienet. Vervolgens wordt er een plan opgesteld voor verzwaring van het elektriciteitsnet waar nodig. Daarbij wordt ook berekend waar Middenspanningsruimtes ongeveer dienen te komen en worden door Liander zoekcirkels aangegeven. Samen met de gemeente wordt vervolgens bepaald waar binnen de zoekcirkel een MSR kan worden geplaatst. Zie ook <https://www.liander.nl/regio's/buurtaanpak?regio=noord-holland>

2. Losse Middenspanningsruimtes

Soms moet Liander op korte termijn losse Middenspanningsruimtes plaatsen. Dat komt vaak door een aanvraag voor een nieuwe aansluiting waarbij de huidige infrastructuur onvoldoende is om de aansluiting mogelijk te maken. Hierbij houdt Liander zoveel mogelijk rekening met locaties vanuit de buurtaanpak. Het proces wat Liander hiervoor wil doorlopen is echter anders omdat ze binnen 1 jaar een MSR geplaatst willen hebben. De gemeente heeft echter aangegeven zoveel mogelijk dezelfde stappen te willen doorlopen als bij de buurtaanpak om voor bewoners het proces zo eenduidig en duidelijk mogelijk te houden.

Intern proces gemeente voor plaatsing MSR

Binnen de gemeente is er een proces ontwikkeld om de Middenspanningsruimtes zo goed mogelijk in te passen in de omgeving, waarbij alle belangen zo goed mogelijk worden afgewogen.

De intern belanghebbenden zijn:

- Openbare Werken, m.b.t. afstemming geplande werkzaamheden en kennis van het Gebied.
- Verkeer, groen, ondergrondse infrastructuur, riolering, stedenbouw; met betrekking tot

een locatie keuze die zo passend mogelijk is bij het bestaande gebruik en inrichting van de openbare ruimte.

- Stedenbouw m.b.t. de bepaling van het uiterlijk van de Middenspanningsruimtes.
- Communicatie, m.b.t. het informeren van en eventueel participeren met bewoners.
- Grondzaken, m.b.t. de verkoop van de grond aan Liander.

Hieruit is een beslisboom voortgekomen voor de optimale locatiekeuze, waarbij een aantal uitgangspunten centraal staan, zoals de technische eisen van Liander en de wensen van de gemeente.

Vervolgens wordt er geprioriteerd op:

- Meekoppelen met al geplande projecten, zodat de MSR een goede inpassing kan krijgen en de inrichting van de openbare ruimte eenduidig en afgestemd is.
- Het plaatsen van de MSR op een ongebruikt stuk verharding, bijvoorbeeld op een breed trottoir.
- Vervolgens worden parkeerplaatsen en hofjes bekeken. Of de parkeerplaats beschikbaar is hangt af van de bezettingsgraad.
- Daarna worden grasvelden bekeken als mogelijke plekken voor een MSR. Er dient aangegeven te worden hoe het opgeofferde groen gecompenseerd kan worden.

Indien geen locaties als geschikt worden bevonden, dient de MSR op de minst ongeschikte locatie aangewezen te worden. Dit gebeurt naar inzicht van de projectleider en de intern belanghebbenden.

1d. De kosten en wie betaalt

De opgave voor uitbreiding van het stroomnet ligt bij Liander. Zij dragen dan ook de kosten voor de kabels, graafwerkzaamheden en de Middenspanningsruimtes. Heeft de gemeente echter bijzondere wensen voor de inpassing, dan vraagt Liander van de gemeente dat ze een deel van de kosten voor haar rekening neemt. We onderhandelen nog over waar die grens precies ligt.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,
De secretaris, de burgemeester,

C. Rijnberg

L.J. Sievers

Deze brief is elektronisch ondertekend en is daarom niet zichtbaar voorzien van een handtekening.